

Za správnost :

JUDr. Miroslav Fuchs

.....

2192 2508

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Úmluva 105

Úmluva týkající se odstranění nucené práce ¹⁾

Generální konference Mezinárodní organizace práce,
svolaná do Ženevy Správní radou Mezinárodního úřadu práce, a tam se
sešla dne 5. června 1957 na svém čtyřicátém zasedání,
přezkoumajší otázku nucené práce, která tvoří čtvrtý bod jednacího pořadu
zasedání, a
majíc na zřeteli ustanovení Úmluvy o nucené práci z roku 1930, a
majíc na zřeteli, že Úmluva o otroctví, 1926, stanoví, že budou učiněna
všechna potřebná opatření k zabránění tomu, aby se povinná nebo
nucená práce vyvinula ve stav obdobný otroctví, a že Dodatková
úmluva o zrušení otroctví, obchodu s otroky i institucí a praktik
podobných otroctví, 1956, stanoví úplné zrušení poddanství vzniklé
ze zadlužení a nevolnictví, a
berouc v úvahu, že Úmluva o ochraně mezd, 1949, stanoví, že mzda bude
vyplácena pravidelně, a zakazuje způsoby výplaty mzdy, které zbavují
pracovníka skutečné možnosti ukončit jeho zaměstnání, a
rozhodnuvši se přijmout další návrhy týkající se zrušení některých forem
nucené nebo povinné práce, které představují porušení práv člověka
zmíněných v Chartě spojených národů a vyhlášených ve Všeobecné
deklaraci lidských práv, a
stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,
přijímá tohoto dvacátého pátého června roku tisícího devítistého padesátého
sedmého tuto Úmluvu, která může být nazývána jako Úmluva o odstranění
nucené práce, 1957:

Článek 1

Každý člen²⁾ Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto Úmluvu, se zavazuje, že potlačí a nebude využívat v jakékoliv formě nucenou nebo povinnou práci:

- a) jako prostředku politického nátlaku nebo politické výchovy nebo jako trestu za zaujímání nebo vyjadřování politických názorů nebo názorů ideologicky protichůdných nastolenému politickému, sociálnímu nebo hospodářskému systému;
- b) jako metody mobilizace a využívání pracovních sil pro účely hospodářského rozvoje;
- c) jako prostředku pracovní kázně;
- d) jako trestu za účast ve stávkách;
- e) jako prostředku rasové, sociální, národnostní nebo náboženské diskriminace.

Článek 2

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto Úmluvu, se zavazuje, že přijme účinná opatření, aby zajistil okamžité a úplné odstranění nucené nebo povinné práce, jak je stanoveno v článku 1 této Úmluvy.

Článek 3

Formální ratifikace této Úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k registraci.

Článek 4

1. Tato Úmluva zavazuje jen ty členy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zaregistrována generálním ředitelem.

---

¹⁾ Úmluva vstoupila v platnost dne 17. ledna 1959 v souladu s článkem 4 odst. 2 Úmluvy.

²⁾ Členský stát Mezinárodní organizace práce

2. Úmluva vstoupí v platnost 12 měsíců poté, kdy generální ředitel zaregistruje ratifikace dvou členů.

3. Poté tato Úmluva vstoupí v platnost pro každého dalšího člena 12 měsíců po dni, kdy bude zaregistrována jeho ratifikace.

Článek 5

1. Každý člen, který ratifikoval tuto Úmluvu, ji může vypovědět po uplynutí deseti let od data, kdy poprvé vstoupila v platnost, aktem sděleným generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který jej zaregistruje. Tato výpověď nabude účinnosti jeden rok od data, kdy byla zaregistrována.

2. Každý člen, který ratifikoval tuto Úmluvu a který ve lhůtě jednoho roku po uplynutí desetiletého období uvedeného v předchozím odstavci nevyužije práva výpovědi stanoveného tímto článkem, jí bude vázán na další období deseti let a poté bude moci vypovědět tuto Úmluvu po uplynutí každého desetiletého období za podmínek stanovených v tomto článku.

Článek 6

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce vyrozumí všechny členy Mezinárodní organizace práce o registraci všech ratifikací a výpovědí, které mu sdělí členové Organizace.

2. Když bude oznamovat členům Organizace registraci druhé ratifikace, jež mu byla sdělena, upozorní generální ředitel členy Organizace na datum, kdy tato Úmluva vstoupí v platnost.

Článek 7

V souladu s článkem 102 Charty Spojených národů sdělí generální ředitel Mezinárodního úřadu práce generálnímu tajemníkovi Spojených národů k registraci úplné údaje o všech ratifikacích a aktech výpovědí, které zaregistroval v souladu s ustanoveními předchozích článků.

Článek 8

Kdykoli to bude Správní rada Mezinárodního úřadu práce považovat za nutné, předloží generální konferenci zprávu o provádění této Úmluvy a posoudí, je-li žádoucí zařadit na pořad konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 9

1. Jestliže konference přijme novou Úmluvu, která zcela nebo zčásti reviduje tuto Úmluvu, potom pokud nová Úmluva nestanoví jinak,

- a) ratifikace nové revidující Úmluvy členským státem bude *ipso iure* znamenat okamžitou výpověď této Úmluvy, nehledě na ustanovení výše uvedeného článku 5, s výhradou, že nová revidující Úmluva vstoupí v platnost;
- b) od data, kdy nová revidující Úmluva vstoupí v platnost, přestane být tato Úmluva členům otevřena k ratifikaci.

2. Tato Úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členy, kteří ji ratifikovali, avšak neratifikovali revidující Úmluvu.

Článek 10

Anglické a francouzské znění textu této Úmluvy jsou stejně závazná.

Text, který předchází, je autentický text Úmluvy náležitě přijatý Generální konferencí Mezinárodní organizace práce v průběhu jejího čtyřicátého zasedání, které se konalo v Ženevě a bylo prohlášeno za skončené dne 27. června 1957.

NA DŮKAZ TOHO jsme připojili své podpisy čtvrtého července 1957 :

Předseda konference
HAROLD HOLT
Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce
DAVID A. MORSE